

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Project Partners

Aristotle University of Thessaloniki (Greece)

National University of Physical Education and Sports Bucharest (Romania)

International Council for Coaching Excellence (UK)

Sheffield Hallam University (UK)

Hungarian Coaching Association (Hungary)

Coaching Portugal (Portugal)

Saval (Finland)

Code Fair Play (Greece)

Διαφάνεια 1

Χειραγώγηση αγώνων

Ορισμοί, παραδείγματα και συνέπειες

Εν συντομία συζητήστε την έννοια των στημένων αγώνων σε σχέση με τη διαφθορά.

- Γιατί θεωρείται απειλή για τον αθλητισμό;
- Γιατί είναι ενάντια στη δεοντολογία του αθλητισμού;
- Γιατί πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την επίλυση του προβλήματος;

Εκτιμώμενος χρόνος: 3 λεπτά

Διαφάνεια 2

Τι είναι η χειραγώγηση αγώνων;

- Η **χειραγώγηση αγώνα** ορίζεται ως η πράξη επηρεασμού της πορείας ή του αποτελέσματος μιας αθλητικής εκδήλωσης για προσωπικό, αθλητικό ή οικονομικό κέρδος.
- Η **χειραγώγηση αγώνα** παραβιάζει τους κανόνες του παιχνιδιού και συχνά τον νόμο.

Παρουσιάστε τον ορισμό της χειραγώγησης αγώνων στους συμμετέχοντες. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν την **κατανόηση του ορισμού** αυτού. Οδηγός συζήτησης γι' αυτό είναι ότι η χειραγώγηση ενός αγώνα περιλαμβάνει α) την **έκβαση** του γεγονότος και β) την **πορεία** του γεγονότος.

Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τα **αναμενόμενα κέρδη** από το στήσιμο αγώνων. Εξηγήστε τι **προσωπικά, αθλητικά και οικονομικά** οφέλη προκύπτουν. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παρέχουν παραδείγματα τέτοιων κερδών.

Συζητήστε πώς η χειραγώγηση του αγώνα **παραβιάζει τους κανόνες** του παιχνιδιού και του νόμου. Συζητήστε για την αθλητική δεοντολογία.

Εκτιμώμενος χρόνος: 5 λεπτά

Διαφάνεια 3

Τύποι χειραγώγησης αγώνων 1

- **Tanking** - Η σκόπιμη κακή απόδοση από έναν αγωνιζόμενο ή η ακατάλληλη απόσυρση πριν από το τέλος ενός αγώνα.
- **Έχετε δει ποτέ tanking;**

Μια μικρή αναφορά του BBC για περιστατικό χειραγώγησης αγώνα τένις από τον Nick Kyrgios:
<https://www.bbc.co.uk/sport/tennis/43880329>

Παρουσιάστε τον ορισμό του tanking. Παρέχετε παραδείγματα για να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τι είναι το tanking. Συζητήστε με τους συμμετέχοντες πόσο συνηθισμένο είναι το tanking.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν τυχόν εμπειρίες με το tanking. Εμπλέξτε όλους τους συμμετέχοντες να αναφέρουν τις εμπειρίες τους με το tanking.

Συζητήστε πρόσφατα παραδείγματα.

Εκτιμώμενος χρόνος: 3 λεπτά

<https://qz.com/890093/trust-the-process-how-three-years-of-losing-on-purpose-turned-the-philadelphia-76ers-into-winners/>

Τύποι χειραγώγησης αγώνων 2

- **Spot-fixing** – χειραγώγηση ενός συγκεκριμένου στοιχείου μέσα σε έναν αγώνα έτσι ώστε οι παίκτες να στοιχηματίζουν σε αυτό.
- **Spot-fixing** περιλαμβάνει τμήματα του αγώνα και μπορεί να μην έχει μεγάλη επιρροή στο αποτέλεσμα του παιχνιδιού.
- Έχετε δει ποτέ περιστατικό **spot-fixing**;

Παρουσιάστε τον ορισμό του Spot-fixing. Παρέχετε παραδείγματα για να βοηθήσετε τους συμμετέχοντες να καταλάβουν τι είναι το Spot-fixing. Συζητήστε με τους συμμετέχοντες πόσο κοινό είναι το Spot-fixing.

Συζητήστε τις κυριότερες διαφορές ανάμεσα στο tanking και το Spot-fixing: (α) σχετικά πιο εύκολο να οργανωθεί σε σχέση με τη χειραγώγηση του αποτελέσματος ενός αγώνα, (β) σχετικά με το ότι χρειάζονται λιγότεροι άνθρωποι για να το οργανώσουν (ένας ή δύο αθλητές), (γ) σχετικά με το πόσο μπορεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα του αγώνα.

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να αναφέρουν τυχόν εμπειρίες με Spot-fixing και συζητήστε γι' αυτές.

Εκτιμώμενος χρόνος: 3 λεπτά

Διαφάνεια 5

Περιγράψτε το ρόλο και τη συμμετοχή κάθε ενός από τους ανθρώπους που μπορεί να παίρνουν μέρος στη χειραγώγηση αγώνων. Συζητήστε πώς οι άνθρωποι σε διαφορετικά επίπεδα συμμετοχής στον αθλητισμό μπορούν να συμμετέχουν στη χειραγώγηση αγώνων.

Εκτιμώμενος χρόνος: 5 λεπτά

Διαφάνεια 6

Εξηγήστε στους συμμετέχοντες ότι οι συνέπειες από το στήσιμο ενός παιχνιδιού μπορεί να είναι ατομικές, κοινωνικές και νομικές.

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Τύποι προσέγγισης: Επαφή

- **Άμεση επαφή**
 - Μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τηλέφωνο, mail, πρόσωπο με πρόσωπο
- **Έμμεση επαφή**
 - Μέσω τρίτου ατόμου

Παρουσιάστε τις δύο μορφές προσέγγισης, άμεση και έμμεση επαφή. Συζητήστε πώς μπορεί να γίνει η άμεση επαφή. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν ποιος μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση στους παίκτες. Δοκιμάστε με άλλους διοικητικούς παράγοντες του συλλόγου, τους προπονητές, τους συμπαίκτες κλπ. Δημιουργήστε με τους συμμετέχοντες 4-5 ομάδες και ζητήστε τους να συζητήσουν για ποιο λόγο ένα από αυτά τα άτομα θα έκανε απευθείας προσφορά σε παίκτη για στήσιμο αγώνα.

Συζητήστε πώς μπορεί να γίνει η έμμεση επαφή. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να συζητήσουν πώς κάποιος μπορεί να αποκτήσει πρόσβαση στους παίκτες. Δοκιμάστε το ίδιο με τους διοικητικούς παράγοντες του συλλόγου, τους προπονητές, τους συμπαίκτες κλπ. Ομαδοποιήστε τους μαθητές σε ομάδες 4-5 φοιτητών και ζητήστε τους να συζητήσουν γιατί ένας από τους παραπάνω θα πρότεινε σε έναν παίκτη να στήσει αγώνα.

Πάρτε τις σημειώσεις των απαντήσεων σε αυτά τα δύο θέματα για να τα χρησιμοποιήσετε ως παραδείγματα προσωπικών και κοινωνικών παραγόντων καθορισμού των αγώνων.

<https://news.sky.com/story/wrestler-kumar-tells-of-russian-bribe-attempt-10436481>

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Τύποι προσέγγισης: Προσφορά

- **Άμεση**
 - Μετρητά χρήματα
 - Δώρα και προνόμια
- **Έμμεση**
 - Υπόσχεση για νέα σύμβαση
 - Προσφορά εργασίας μετά την καριέρα ή στα μέλη της οικογένειας
 - Αθλητικές συναλλαγές (π.χ. πόντοι στο πρωτάθλημα)

<https://www.youtube.com/watch?v=WmYdsRj8Jow>

Ο Ian Gaynair είναι επαγγελματίας ποδοσφαιριστής από το Belize. Παίζει για τους Belmopan Bandits. Το 2013, ο Gaynair και ο συμπαίκτης του, Woodrow West, επαινέθηκαν για την αναφορά μιας προσπάθειας να τους δωροδοκήσουν να χάσουν ένα παιχνίδι σκόπιμα.

Παρουσιάστε στους συμμετέχοντες τις προσφορές που τυπικά χρησιμοποιούνται για τη χειραγώγηση ενός αγώνα. Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να παρουσιάσουν παραδείγματα από τις εμπειρίες τους. Συζητήστε γιατί προσφέρονται διαφορετικές αμοιβές σε διάφορους αθλητές. Συνδέστε τις προσφορές με τις ανάγκες των αθλητών.

<https://www.nytimes.com/2013/07/12/sports/soccer/belize-players-turned-down-match-fixing-bribe-coach-says.html>

Εκτιμώμενος χρόνος: 5 λεπτά

Τύποι προσέγγισης: Αποδοχή

Εξηγήστε ότι όταν συμφωνηθεί να χειραγωγηθεί ένας αγώνας, το επόμενο πράγμα είναι η υλοποίηση της συμφωνίας. Οι συνήθεις τρόποι χειραγώγησης ενός παιχνιδιού περιλαμβάνουν: α) μειωμένη απόδοση, β) προσποίηση τραυματισμού, γ) άρνηση συμμετοχής στον αγώνα, δ) αλλαγή από στρατηγική ομάδας, ε) σκόπιμα λάθη, στ) διάλυση συμπαίκτη.

Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τι σημαίνει κάθε τύπος και πώς επηρεάζει την απόδοση της ομάδας. Ζητήστε από τους μαθητές να παράσχουν περισσότερα παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίο ένας αθλητής μπορεί να επηρεάσει την απόδοση της ομάδας.

Εκτιμώμενος χρόνος: 5 λεπτά

Διαφάνεια 10

**Ατομικοί καθοριστικοί παράγοντες:
Οικονομική κατάσταση / επίπεδο
απόδοσης**

Αθλητές υψηλού επιπέδου vs Αθλητές χαμηλότερου επιπέδου	Οι έρευνες δείχνουν ότι οι αθλητές υψηλού επιπέδου είναι λιγότερο πιθανό να στήσουν έναν αγώνα σε σύγκριση με τους αθλητές χαμηλότερου επιπέδου.
Επαγγελματίες vs ερασιτέχνες αθλητές	Οι επαγγελματίες αθλητές στήνουν αγώνες κυρίως για άμεσες προσφορές, ενώ οι ερασιτέχνες αθλητές για άμεσες και έμμεσες προσφορές.
Καλά αμειβόμενοι vs χαμηλά αμειβόμενοι παίκτες	Οι καλοπληρωμένοι αθλητές είναι λιγότερο πιθανό να στήσουν έναν αγώνα σε σύγκριση με τους χαμηλά αμειβόμενους αθλητές.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Συζητήστε με τους συμμετέχοντες πώς το διαφορετικό καθεστώς των αθλητών μπορεί να επηρεάσει την απόφασή τους να χειραγωγήσουν ένα παιχνίδι. Θέματα για συζήτηση μπορεί να είναι: Ποιος είναι πιο πιθανό να χειραγωγήσει έναν αγώνα; Ποιοι τύποι προσφορών αναμένεται να λάβουν με βάση την κατάστασή τους; Κάτω από ποιες συνθήκες αναμένεται να χειραγωγήσουν έναν αγώνα;

Οι έρευνες δείχνουν ότι α) οι αθλητές υψηλού επιπέδου είναι λιγότερο πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα σε σύγκριση με τους χαμηλότερου επιπέδου, β) οι επαγγελματίες αθλητές χειραγωγούν αγώνες κυρίως για άμεσες προσφορές, ενώ ερασιτέχνες αθλητές τόσο για άμεσες όσο και για έμμεσες προσφορές, γ) οι καλά αμειβόμενοι αθλητές είναι λιγότερο πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα σε σύγκριση με τους κακά αμειβόμενους.

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Ατομικοί καθοριστικοί παράγοντες: Εθισμός στο στοιχηματισμό

- Ο εθισμός στο τζόγο/στοιχηματισμό σχετίζεται ισχυρά με τη χειραγώγηση αγώνων.
- Οι εθισμένοι παίκτες είναι πιο πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα για:
 - Να ικανοποιήσουν τον εθισμό (κερδίσουν χρήματα)
 - Να αντισταθμίσουν τυχόν απώλειες στοιχημάτων
 - Τον ενθουσιασμό από αποκλίνουσες συμπεριφορές

Joeey Barton, πρώην ποδοσφαιριστής και μάνατζερ, ο οποίος είχε τιμωρηθεί για παραβίαση κανόνων τυχερών παιχνιδιών σχετικά με τους αγώνες, ισχυρίστηκε ότι το ποδόσφαιρο είναι γεμάτο στημένους αγώνες
<https://www.bbc.co.uk/sport/football/42783527>

Παροχή στοιχείων σχετικά με τη σχέση μεταξύ του εθισμού στα στοιχήματα / τυχερών παιχνιδιών και τη χειραγώγηση αγώνων. Εξηγήστε γιατί υπάρχει αυτή η σχέση. Συζητήστε τους τρεις κύριους λόγους για τους οποίους οι παίκτες με εθισμό είναι πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα.

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Ατομικοί καθοριστικοί παράγοντες: Ηθική στάση

- Η χειραγώγηση αγώνων είναι ενάντια στο πνεύμα του αθλητισμού.
- Οι αθλητές με υψηλή ηθική στάση είναι λιγότερο πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα.
- Οι αθλητές με υψηλά επίπεδα ηθικής αποδέσμευσης είναι πιο πιθανό να χειραγωγήσουν έναν αγώνα.

Παραδείγματα ηθικής αποδέσμευσης από κορυφαίους εκπαιδευτές αλόγων, πράκτορες στοιχημάτων, αναβάτες και ομάδες ιπποδρομιών. Πολλοί άνθρωποι που ασχολούνται με το άθλημα γνωρίζουν ότι οι αγώνες είναι στημένοι και γνωρίζουν τη διαφθορά, αλλά επιλέγουν να «κλείνουν τα μάτια».

<https://www.youtube.com/watch?v=VIn0QKOUU4&feature=youtu.be>

Συζητήστε το στήσιμο αγώνων ως ηθικό ζήτημα. Περιγράψτε τις 11 αξίες του πνεύματος του αθλητισμού και εξηγήστε γιατί το στήσιμο των αγώνων παραβιάζει το πνεύμα του αθλητισμού. Συζητήστε τη σχετική βιβλιογραφία για το πώς η ηθική

επηρεάζει τη συμπεριφορά στον αθλητισμό. Συζητήστε πώς ένα άτομο με υψηλή ηθική θα αντιδράσει σε μια προσφορά για να χειραγωγήσει ένα παιχνίδι.

Εισαγωγή των φοιτητών στην έννοια της ηθικής αποδέσμευσης. Εξηγήστε τον μηχανισμό του πώς οι ηθικοί άνθρωποι κάνουν τα ανήθικα πράγματα. Δοκιμή για τη σχετική διαδικασία αιτιολόγησης. Συζητήστε με τους εκπαιδευόμενους πώς ένα άτομο με υψηλή ηθική απεμπλοκή θα αντιδράσει σε μια προσφορά για να καθορίσει ένα παιχνίδι.

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Διαφάνεια 13

Συζητήστε τις κύριες πηγές πίεσης σε έναν αθλητή για να χειραγωγήσει έναν αγώνα. Συζητήστε για τους ανθρώπους του συλλόγου και τα μέλη της οικογένειας. Συζητήστε πώς αυτοί οι άνθρωποι μπορούν να ασκήσουν πίεση στους αθλητές. Επιπλέον, συζητήστε πώς ένα εγκληματικό δίκτυο μπορεί να ασκήσει πίεση σε έναν αθλητή. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να παρουσιάσουν άλλους παράγοντες που μπορεί να ασκήσουν πίεση για να χειραγωγηθεί ένας αγώνας.

Συζητήστε πώς αυτοί μπορούν να ασκήσουν πίεση σε έναν αθλητή. Δοκιμάστε για απειλές και ανταμοιβές. Συζητήστε αν, σε αρκετές περιπτώσεις, αυτοί επωφελούνται από τις πραγματικές (δηλ. τις χρηματικές δυσκολίες) του αθλητή ή από τις αντιλαμβανόμενες ανάγκες (δηλαδή, τον πολυτελέστερο τρόπο ζωής).

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

**Κοινωνικοί καθοριστικοί παράγοντες:
Αντίληπτές νόρμες**

- Υπάρχει μια νοοτροπία υπέρ της χειραγώγησης αγώνων;
- Η αντίληψη της χειραγώγησης ως εγκληματική συμπεριφορά
 - Αποδεκτό από άτομα που σχετίζονται με τον αθλητισμό
 - Αποδεκτό από σημαντικούς άλλους
 - Υψηλός επιπολασμός των χειραγωγημένων αγώνων

<https://www.youtube.com/watch?v=lvViX0KEORY>
Η σκοτεινή πλευρά του ποδοσφαίρου: Η ταινία Undercover εκθέτει μια προσφορά από την Ghana.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα
2016

INTEGRITY

Atlanta
University of
Theology

Συζητήστε με τους συμμετέχοντες την ύπαρξη μιας νοοτροπίας στο σύγχρονο αθλητισμό όπου πολλά παιχνίδια είναι στημένα. Συζητήστε πώς αυτή η νοοτροπία επηρεάζει τις αντιλήψεις των αθλητών σχετικά με τη χειραγώγηση αγώνων. Θεωρείται λανθασμένη ή αποδεκτή συμπεριφορά;

Συζητήστε με τους συμμετέχοντες τι σκέφτονται οι άνθρωποι για τη χειραγώγηση των αγώνων. Συζητήστε αν αυτό θεωρείται αποδεκτό στον αθλητισμό και το προσωπικό περιβάλλον των αθλητών και πόσο συχνή είναι η συμπεριφορά αυτή.

Συζητήστε τις συνέπειες της αντίληψης της χειραγώγησης ενός αγώνα ως αποδεκτής συμπεριφοράς. Συζητήστε επίσης πώς επηρεάζει τη νοοτροπία των αθλητών για τη χειραγώγηση των αγώνων.

Εκτιμώμενος χρόνος: 10 λεπτά

Σύνοψη

- Χειραγώγηση αγώνων
 - Ορισμοί
 - Τύποι
 - Εμπλεκόμενοι
 - Συνέπειες
 - Καθοριστικοί παράγοντες

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα
Ερευνητικών και Καινοτομικών

INTEGRITY

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Συνοψίστε τα πιο σημαντικά θέματα που συζητήθηκαν σε αυτή την ενότητα, τους ορισμούς της χειραγώγησης των αγώνων, τους εμπλεκόμενους και τις συνέπειες. Παρουσιάστε ένα κεντρικό μήνυμα ότι η χειραγώγηση των αγώνων είναι απειλή για τον αθλητισμό, είναι παράνομη και μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες για τα εμπλεκόμενα πρόσωπα.

Εκτιμώμενος χρόνος: 3 λεπτά

Δήλωση αποποίησης ευθυνών

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση [ανακοίνωση] αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις του δημιουργού και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα
Ερευνητικών και Καινοτομικών

INTEGRITY

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης